

Voorstel aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel Transitievisie Warmte deel I

Beleidsveld	Energie
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Dietje van Eif
Kenmerk	6722077
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Transitievisie Warmte deel I vast te stellen, met als belangrijkste uitgangspunten:
 - a) de beoogde warmteoplossing per buurt, zodat duidelijk is waar we welk alternatief verwachten en welk temperatuurregime daarbij hoort. De beoogde warmteoplossing per buurt is gevisualiseerd in twee WAT-kaarten;
 - b) 'betaalbaarheid voor de eindgebruiker', 'robuustheid van de beoogde warmteoplossing' en 'zo min mogelijk overlast en gedoe voor gebouweigenaren en gebruikers' als criteria te hanteren, op basis waarvan we in de Transitievisie warmte deel II een voorstel doen over waar we met de gebiedsgerichte aanpak starten;
 - c) bij initiatief van bestaande en nieuwe warmteaanbieders van collectieve warmteoplossingen of initiatief uit de maatschappij, in die gebieden waar de beoogde warmteoplossing een collectief warmtenet is, te sturen op de volgende publieke (rand)voorwaarden: duurzaamheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid en transparantie en de aanvullende waarden open net en keuzevrijheid. En met deze randvoorwaarden de uitbreiding van het warmtenet in Overvecht-Noord met Eneco te verkennen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Voor de warmtetransitie die nodig is om te komen tot een CO₂-vrije warmtevoorziening in 2050, die haalbaar en betaalbaar is voor iedereen, hebben we een gezamenlijk eindbeeld opgesteld van deze nieuwe warmtevoorziening. Iedereen in de stad kan daar nu al mee aan de slag gaan. Per buurt is doorerekend wat de maatschappelijke kosten van alternatieven voor aardgas zijn. Per buurt is duidelijk gemaakt en gevisualiseerd wat het logisch alternatief is en welke warmtevraag er in een buurt na verwachte isolatie overblijft. Voor de collectieve warmtenetten als alternatief/oplossing hebben we zes publieke (randvoor)waarden gedefinieerd waarop we sturen bij de aanleg en uitbreiding van warmtenetten. Met de criteria die we hebben geformuleerd om buurten aan te wijzen waar we de logistieke opgave starten, beginnen we de komende tien jaar op die plekken waar de minste aanpassingen in de gebouwen nodig zijn. We gaan pas tot uitvoering over als de randvoorwaarden duurzaamheid, betaalbaar en betrouwbaar op orde zijn.

Context

Aanleiding

In het klimaatakkoord is afgesproken dat de warmtevoorziening van gebouwen in Nederland in 2050 volledig CO₂-vrij is. Gevolg daarvan is dat we in 2050 geen aardgas meer gebruiken in onze gebouwen. Elke gemeente stelt een Transitievisie Warmte op, *die voor het einde van 2021 moet zijn vastgesteld door de raad*. De Transitievisie Warmte geeft voor de bestaande stad op hoofdlijnen aan:

- Hoe Utrecht gebiedsgericht het gebruik van aardgas in de gebouwde omgeving de komende 30 jaar gaat uitfaseren;
- Wat het beoogde alternatief is voor verwarmen met aardgas, en
- In welke gebieden Utrecht voor 2030 wil beginnen met deze transitie.

De transitie naar een CO₂-vrije warmtevoorziening vraagt om verschillende aanpassingen in het huidige systeem van onze warmtevoorziening. Wij onderscheiden drie sporen met elk eigen kenmerken, die tegelijkertijd onderling sterk afhankelijk zijn:

- Energie besparen: We brengen de energievraag in de gebouwde omgeving omlaag. Daardoor daalt de CO₂-uitstoot en maken we gebouwen geschikt voor de inzet van duurzame bronnen.
- Bronnen verduurzamen: We produceren de elektriciteit en warmte die wordt gebruikt in de gebouwde omgeving met duurzame bronnen, zodat we daarvoor geen fossiele brandstoffen meer nodig hebben.
- Energie-infrastructuur aanpassen: Duurzame warmte, duurzaam gas en elektriciteit komt via infrastructuur in huizen van bewoners en in gebouwen; hier zorgen netbeheerders en warmtebedrijven voor. Warmteaanbieders gaan aan de slag met onder meer het aanleggen van warmtenetten, de netbeheerder verstevigt het elektriciteitsnetwerk en verwijdert of past aardgasleidingen aan voor het gebruik van duurzaam gas.

In de eerste twee sporen moeten de daadwerkelijke CO₂-reducties worden gerealiseerd. Hoe meer we besparen, hoe minder duurzame bronnen er nodig zijn. Het derde spoor, waarin we de infrastructuur aanpassen, is een enorme logistieke uitdaging, waar we tot 2050 de tijd voor nodig hebben. De Transitievisie Warmte doet een voorstel voor de planning van deze aanpassing.

Kaders in deel I, volgorde in deel II, hoe in de wijkuitvoeringsplannen

We publiceren de Transitievisie Warmte in twee delen. Voor u ligt deel I waarin we de visie en strategie (het wat) uiteenzetten. Later dit jaar volgt deel II met de invulling van de strategie (het wanneer). Na vaststelling van deel II starten de eerste buurten met het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan (het hoe).

Het eerste deel omvat:

- De warmteprofielen per buurt, gevisualiseerd in twee WAT-kaarten die het kader vormen voor
 - o (1) de verwachte benodigde aanpassing van de gebouwen om de energievraag terug te brengen;
 - o (2) de verdeling van duurzame bronnen over de stad;
 - o (3) de verwachte toekomstige (aanpassing en/of uitbreiding van de) energie-infrastructuur voor warmte.
- Criteria voor het bepalen van de volgorde waarin we starten met het opstellen van wijkuitvoeringsplannen. Dit is het plan waarin samen met alle stakeholders in de wijk de definitieve

keuze wordt gemaakt voor de warmteoplossing(en) in een buurt.

- Een omschrijving van de publieke waarden waarop we sturen en die we willen borgen bij de aanleg en uitbreiding van warmtenetten. En waarmee we -op basis van de buurtwarmteprofielen- met initiatieven uit de markt en uit de samenleving ervaring willen opdoen.

Met deel I vragen we de raad om kaders vast te stellen:

- Met het oog op het realiseren van een betaalbare en CO₂-vrije warmtevoorziening voor iedereen in Utrecht, vragen we om de warmteprofielen per buurt vast te stellen. Deze dienen als kader voor de inzet/verdeling van duurzame warmtebronnen en de verwachte aanpassingen aan de warmte/energie-infrastructuur. En als kader voor alle vastgoedeigenaren die in hun gebouwen aan de slag willen gaan.
- De criteria vast te stellen waarmee we de afweging kunnen maken en onderbouwd buurten kunnen selecteren waar we als eerste aan de slag gaan met het opstellen van wijkuitvoeringsplannen.
- Omdat berekeningen ons laten zien dat warmtenetten een belangrijke rol gaan spelen in de toekomstige warmtevoorziening, in te stemmen met dat we in concrete projecten met bestaande en nieuwe warmteaanbieders gaan sturen op de publieke waarden bij de uitbreiding van bestaande en aanleg van nieuwe warmtenetten.

Met de Transitievisie Warmte deel II vragen we de raad om de eerste buurten vast te leggen waar we de gebiedsgerichte aanpak starten.

In de daaruit volgende Wijkuitvoeringsplannen worden de daadwerkelijke alternatieven vastgelegd door de raad. Pas als de randvoorwaarden rondom onder andere betaalbaarheid op orde zijn, zal het Wijkuitvoeringsplan naar de raad worden gestuurd. Na vaststelling van het Wijkuitvoeringsplan, kan worden gestart met de uitvoering.

Beoogd effect

Met de Transitievisie Warmte deel I hebben we kaders om volgende stappen te gaan zetten in de Warmtetransitie en kunnen we aan de slag met de CO₂-uitstoot terug te brengen. De warmteprofielen per buurt geven duidelijke uitgangspunten/kaders over de verwachte warmtevraag en -aanbod in een buurt. Met deze warmteprofielen per buurt kunnen wij, maar ook andere partijen in de stad, nu al aan de slag. Iedereen kan nu starten met het (stapsgewijs) isoleren van gebouwen, daarbij rekening houdend met het beoogd alternatief in de buurt. Als gemeente kunnen wij met de warmteprofielen in de ruimtelijke ontwikkeling en ordening van de ondergrond anticiperen op het beoogd alternatief in een buurt, door ruimte te reserveren boven- en ondergronds. Ook kunnen we kansen pakken door opgaves in de (openbare) ruimte met elkaar te combineren, te onderzoeken hoe grootschalige gebiedsontwikkeling een kans kunnen zijn voor hun directe omgeving en kunnen we het gesprek voeren met nieuwe warmteaanbieders. We kunnen ervaring opdoen in projecten en experimenten, in onze nieuwe regierol en het sturen op onze publieke waarden.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Afgelopen jaren is de raad op verschillende manieren betrokken geweest en/of geïnformeerd over de warmtetransitie:

Datum	Wat	Inhoud	Link
Juli 2017	Visie op de warmtevoorziening in Utrecht	Startpunt voor de Transitievisie Warmte	iBabs
22 juli 2019	Raadsbrief Voortgang stadsakkoord, Transitievisie warmte en Overvecht-Noord	- Aankondiging Transitievisie Warmte - Eerste planning	iBabs
5 september 2019	College-informatiebijeenkomst Transitievisie warmte, Stadsakkoord aardgasvrij, Overvecht-Noord	- Wat is een Transitievisie Warmte - Het Utrechtse proces om te komen tot een Transitievisie Warmte - Eerste analyses en proces van afwegen	

16 januari 2020	Raadsinformatiebijeenkomst Transitievisie Warmte	- Context van de Transitievisie Warmte - Aanpak - Eerste analyses en komen tot een afweging - Betrekken van de stad (met oa PWE) - Inzicht in de impact van het afwegingen	
13 maart 2020	Raadsbrief Potentieelonderzoeken Energie	- Potentieel onderzoek Greenvis	iBabs
27 juli 2020	Raadsbrief Transitievisie Warmte	- Participatierapport - Data-rapport - Resultaten Vesta MAIS analyses met per buurt	iBabs
14 november 2020	Raadsbrief Voortgang Overvecht-Noord aardgasvrij	- Voortgang Overvecht-Noord - Resultaten onderzoek naar warmtealternatieven door APPM & CE-Delft	iBabs
11 januari 2021	Raadsbrief Transitievisie Warmte, deel I en II	- Motivatie Transitievisie Warmte deel I en II - Governance warmtenetten	iBabs
Maart 2021	Raadsvoorstel Transitievisie Warmte deel I	Visie en strategie	
Zomer 2021	Raadsvoorstel Transitievisie Warmte deel II	Voorstel eerst buurten gebiedsaanpak	

Relatie van de Transitievisie Warmte met andere beleidsproducten:

Klimaatakkoord - De landelijke opgave en de *opdracht* voor elke gemeente om een Transitievisie Warmte te maken;

RES – Regionale Energie Strategie om grootschalige opwek in de regio te realiseren in 2030 (zon en wind) en inzicht te geven in de potentie van duurzame warmtebronnen in de regio. (Raad stelt voor 1 oktober 2021 vast);

Transitievisie Warmte - voorstel voor logische alternatieven voor aardgas per buurt, de verdeling van duurzame warmte en de planning van de gebiedsgerichte aanpak per buurt (energie infrastructuur) (raad stelt vast voor eind 2021);

Wijkuitvoeringsplan - plan waarin met een gebiedsgerichte aanpak, de definitieve keuze wordt gemaakt van het warmteaanbod in een buurt (raad stelt vast).

De Transitievisie Warmte deel I bouwt voort op de Visie op de warmtevoorziening van Utrecht die de gemeenteraad in 2017 heeft vastgesteld, met daarin een aantal leidende principes en beleidskaders voor verduurzaming van de warmtevoorziening. Deze is nu onderdeel van de Omgevingsvisie. De Transitievisie Warmte deel I is straks ook onderdeel van de gemeentelijke Omgevingsvisie. Deel II wordt een invulling van de visie en strategie uit deel I en vormt een Omgevingsprogramma. De Wijkuitvoeringsplannen worden ook in een Omgevingsprogramma uitgewerkt. Uiteindelijk worden de doelen en maatregelen uit de visie, strategie en programma's vertaald naar concrete regelgeving in een Omgevingsplan.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunten	
1.	De Transitievisie Warmte deel I vast te stellen, met als belangrijkste uitgangspunten: a) de beoogde warmteoplossing per buurt, zodat duidelijk is waar we welk alternatief verwachten en welk temperatuurregime daarbij hoort. De beoogde warmteoplossing per buurt is gevisualiseerd in twee WAT-kaarten; b) 'betaalbaarheid voor de eindgebruiker', 'robuustheid van de beoogde warmteoplossing'

	en 'zo min mogelijk overlast en gedoe voor gebouweigenaren en gebruikers' als criteria te hanteren, op basis waarvan we in de Transitievisie warmte deel II een voorstel doen over waar we met de gebiedsgerichte aanpak starten; c) bij initiatief van bestaande en nieuwe warmteaanbieders van collectieve warmteoplossingen of initiatief uit de maatschappij, in die gebieden waar de beoogde warmteoplossing een collectief warmtenet is, te sturen op de volgende publieke (randvoor)waarden: duurzaamheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid en transparantie, en de aanvullende waarden open net en keuzevrijheid. En met deze randvoorwaarden de uitbreiding van het warmtenet in Overvecht-Noord met Eneco te verkennen.
Argumenten	
1.1	<u>Met het vastleggen van een beoogde warmteoplossing per buurt dragen we bij aan het minimaliseren van de maatschappelijke kosten voor de energietransitie voor de stad als geheel en zorgen we voor een eerlijke verdeling van de inzet van bronnen</u> Om de warmtetransitie betaalbaar te houden, sturen we in Utrecht op de implementatie van robuuste CO₂-vrije warmteoplossingen waarmee we de maatschappelijke kosten van de warmtevoorziening in Utrecht zo laag mogelijk houden. Scenario-analyses laten zien dat: (1) de aanleg van grote en kleine collectieve warmtenetten in Utrecht in veel buurten de optie is met de laagste maatschappelijke kosten en (2) dat sturing op de verdeling van beschikbaar duurzame warmtebronnen noodzakelijk is om ervoor zorgen dat juiste bronnen worden ingezet bij de juiste gebouwen. De verdeling houdt de maatschappelijke kosten voor Utrecht als geheel zo laag mogelijk.
1.2	<u>Met een gezamenlijk beeld over de verwachte warmtevraag, bieden we gebouweigenaren kaders om aan de slag te gaan met isoleren</u> Besparing van energie is een belangrijk onderdeel van de aanpak om te komen tot CO₂-vrije warmtevoorziening. De warmteoplossingen per buurt bieden een kader voor alle gebouweigenaren om aan de slag te gaan. De warmteprofielen per buurt, tezamen met de aangekondigde streefwaarden van het Rijk, bieden gebouweigenaren houvast om aan de slag te gaan met isoleren.
1.3	<u>Met een gezamenlijk beeld van de warmteoplossing per buurt bieden we kaders om een start te maken met de logistieke opgave om voor 2050 aanpassing aan de energie-infrastructuur te hebben afgerond</u> De aanpassing van de energie-infrastructuur is een enorm logistieke opgave: in Utrecht alleen al moeten 130.000 gebouwen aardgasvrij worden gemaakt. In de afweging waar we starten met deze opgave is een gezamenlijk eindbeeld nodig. De warmteoplossingen per buurt bieden daarbij voor: • de gemeente en stakeholders een vertrekpunt om te starten met de gebiedsgerichte aanpak en het opstellen van Wijkuitvoeringsplannen in buurten die in deel II als eerste worden aangewezen; • Vastgoedeigenaren, projectontwikkelaars en warmteaanbieders een kader voor het verwachte aanbod van duurzame warmtebronnen in een buurt; • de gemeente een vertrekpunt voor gesprekken met potentiële aanbieders van collectieve warmtevoorzieningen.
1.4	<u>Op basis van de 3 criteria verwachten we een start te maken in die buurten waar de overstap het meest haalbaar en betaalbaar is.</u> Bij het hanteren van deze criteria verwachten we in buurten uit te komen, waar de overstap naar een alternatief voor de gebouweigenaar het minste gedoe of overlast in de woning/pand en/of openbare ruimte aan benodigde aanpassingen oplevert. (<i>Zo min mogelijk overlast en gedoe voor gebouweigenaren en -gebruiker</i>). Dat wil zeggen dat voor een overstap niet meteen ook de hele schil van een gebouw aangepakt hoeft te worden. Na de overstap kan het terugbrengen van de energievraag in eigen tempo worden gerealiseerd. We bieden meer tijd aan buurten waar de overstap meer gedoe is en waar schilaanpassing noodzakelijk is voor de overstap, zo kunnen ook in die buurten de

	aanpassingen in eigen tempo worden uitgevoerd. Door daarnaast ook nog naar de robuustheid van de oplossing te kijken (<i>Robuustheid van de beoogde oplossing</i>), beginnen we in buurten waar de oplossing in uiteenlopende scenario's steeds als meest logisch naar voren komt en waar het logisch alternatief ook op lange termijn technisch en economisch de beste oplossing voor een gebied is. We creëren hiermee ruimte voor buurten waar dat minder duidelijk is. Bij de betaalbaarheid (<i>Betaalbaarheid voor de eindgebruiker</i>) gaan we op zoek naar buurten waar de maatschappelijke kosten van de verwachte oplossing het dichtst bij de maatschappelijke kosten van de huidige warmtevoorziening liggen. Vervolgens gaan we op zoek hoe we de nieuwe oplossing voor zoveel mogelijk mensen woonlastenneutraal kunnen realiseren (Klimaatakkoord). Hiermee gaan we er van uit dat eindgebruikers in de nieuwe situatie niet meer hoeven te betalen als dan wanneer zij aardgas zouden gebruiken.
1.5	<u>Deze criteria komen steeds terug in gesprekken met stakeholders in de stad en kunnen rekenen op draagvlak.</u> De criteria bieden de kaders om straks in deel II van de Transitievisie Warmte tot een transparante en gedragen voorstel te komen in welke buurten te starten met het opstellen van Wijkuitvoeringsplannen. Op basis van informatie opgehaald bij onze stakeholders en in participatiebijeenkomsten met bewoners concluderen wij dat er draagvlak is voor het hanteren van voorgestelde criteria. Voor andere criteria vonden wij geen draagvlak om deze als onderscheidend criterium mee te laten wegen in het bepalen van de volgorde van buurten of bleken niet hanteerbaar: Dit gaat om: - Contracteerbaarheid, bijvoorbeeld veel corporatiebezit: - Agenda wijkontwikkeling, bijvoorbeeld grootschalige gebiedsontwikkeling - Investeringsagenda infrastructuur, bijvoorbeeld vervangen van gasleidingen of riolering - Sociale karakteristieken van de wijk: bijvoorbeeld hoge of juist lage inkomens - Lokale initiatieven: zoals bewonersinitiatieven in een buurt - Duurzaamheid/CO2 reductie: De CO2-winst halen we bij het verduurzamen van de bronnen en het besparen in de gebouwen. De criteria bepalen de volgorde van de logistieke kant van de opgave.
1.6	<u>Sturing op randvoorwaarden is nodig omdat warmtenetten een belangrijke rol gaan spelen in de toekomstige warmtevoorziening in Utrecht en de gemeente een regierol krijgt als het gaat om de aanleg en uitbreiding van deze warmtenetten</u> Scenario-analyses laten zien dat de aanleg van grote en kleine collectieve warmtenetten in Utrecht in veel buurten de optie is met de laagste maatschappelijke kosten. Dit hebben we vastgelegd in de WAT-kaart met de verwachte warmteoplossing. Ook landelijk wordt verwacht dat warmtenetten in de verduurzaming van de gebouwde omgeving een belangrijke rol gaan spelen, daarom wordt op rijksniveau gewerkt aan een nieuw beleidskader (Wet collectieve warmtevoorzieningen (WCW, ook wel Warmtewet 2.0). De gemeente krijgt in deze nieuwe wet een nieuwe rol bij de aanleg van warmtenetten. De gemeente wil ervaring opdoen met deze nieuwe rol in projecten voor de uitbreiding van het bestaande warmtenet en aanleg van nieuwe (lage temperatuur) netten en hoe we op een goede manier kunnen sturen op deze publieke waarden.
1.7	<u>Warmteaanbieders vragen om duidelijkheid en willen afspraken maken met de gemeente.</u> Bestaande en nieuwe warmteaanbieders zien een rol in Utrecht voor de aanleg van grote en kleine warmtenetten om tot een CO₂ vrije warmtevoorziening te komen en vragen de gemeente om afspraken en kaders om aan de slag te kunnen gaan.
1.8	<u>Publieke waarden duurzaamheid, betaalbaarheid en betrouwbaarheid zijn bekende landelijk erkende randvoorwaarden die door alle stakeholders worden herkend.</u>

	Deze publieke waarden zijn in de huidige warmtewet kernwaarden bij de aanleg en exploitatie van warmtenetten. Onze belangrijkste stakeholders hebben o.a. in onderzoek uitgevoerd door Berenschot bevestigd dat deze nog steeds randvoorwaardelijk zijn bij de aanleg en uitbreiding van warmtenetten.
1.9	<u>Met de nieuwe publieke waarden, transparantie, open net en keuzevrijheid verwachten we in Utrecht te komen tot een voor onze inwoners aanvaardbare aanleg en uitbreiding van warmtenetten.</u>
	N.a.v. de participatie, uit ervaring in Utrecht en in andere gemeenten en het onderzoek van Berenschot, zijn ook andere publieke waarden besproken. Invulling van deze aanvullende waarden worden als belangrijk ervaren om te komen tot een voor bewoners aanvaardbaar aanbod bij warmtenetten. Daarbij zien we transparantie als randvoorwaardelijk. Open net en keuzevrijheid hebben een wisselwerking met de andere waarden. De impact daarvan moet goed worden besproken.
1.10	<u>De uitbreiding van het bestaande warmtenet is voor een groot deel van Overvecht-Noord de economisch meest voordelige oplossing.</u>
	In Overvecht-Noord werken we aan het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan. Onderzoek van APPM naar mogelijke warmteoplossingen laat zien dat uitbreiding van het bestaande warmtenet de optie is met de laagste maatschappelijke kosten. De gemeente wil met Eneco verder onderzoeken hoe en met welke afspraken deze uitbreiding gerealiseerd kan worden en hoe we daarbij de publieke waarden invulling kunnen geven. Samen met de buurtinitiatieven in Overvecht-Noord onderzoeken we de mogelijkheden van een buurtwarmtenet. Daarbij onderzoeken we ook de impact op de haalbaarheid van een collectieve warmteoplossing voor heel Overvecht-Noord. De definitieve beslissing over uitbreiding van een warmtenet wordt pas genomen wanneer de raad besluit over het Wijkuitvoeringsplan.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>De warmteprofielen per buurt zijn opgesteld met de kennis van dit moment</u>
	De warmteoplossingen zijn opgesteld met de kennis over kosten en robuustheid van technische mogelijkheden op dit moment. Dit betekent dat we bij de beoogde warmteoplossingen geen rekening hebben kunnen houden met mogelijke grootschalige innovatieve "gamechangers". Minimaal elke vijf jaar wordt de Transitievisie Warmte geactualiseerd.
1.2	<u>De warmteprofielen geven gemiddelden per buurt</u>
	De warmteprofielen per buurt zijn gebaseerd op gemiddelden en de grootste gemene deler voor de buurt en niet op individuele mogelijkheden en wensen. De kaarten geven daarmee een startpunt voor verder onderzoek in een buurt. In een Wijkuitvoeringsplan wordt de definitieve keuze van het alternatief voor een buurt vastgelegd. De warmteprofielen geven dus kaders, eigenaren zullen altijd de check moeten blijven doen welke aanpassingen nodig zijn bij hun eigen gebouw.
1.3	<u>De criteria zijn generiek en laten nog geen ruimte voor maatwerk</u>
	Met deze criteria komen we tot een onderbouwde volgorde van buurten voor deze stap in het proces van de warmtetransitie. Op dit moment in het proces is het moeilijk om rekening te houden met afwijkende of specifieke elementen in een buurt. Bij de start van de Wijkuitvoeringsplannen, worden deze kenmerken wel meegenomen en wordt definitief bepaald wat in deze buurt het duurzame alternatief wordt. Maatwerk is dan wel mogelijk.
1.4	<u>Het kan zijn dat we met deze publieke waarden niet tot overeenstemming komen over een goed aanbod.</u>

	Van de zes publieke waarden zien we de eerste vier (duurzaamheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid en transparantie) als randvoorwaarden voor uitbreiding van het warmtenet. Voor duurzaamheid geldt dat we een termijn stellen waarop het warmtenet duurzaam moet zijn. Voor betaalbaarheid, betrouwbaarheid en transparantie geldt dat dit echt randvoorwaarden zijn voor uitbreiding. Als een warmtebedrijf niet aan deze randvoorwaarden voldoet, kan de uitbreiding van het warmtenet niet plaatsvinden. De publieke waarden open net en keuzevrijheid zijn waarden waarnaar wij streven die per gebied zoveel mogelijk in te vullen, zolang zij niet ten kosten gaan de eerst vier randvoorwaarden. Uit het onderzoek van Berenschot is naar voren gekomen, dat geen andere warmteaanbieders belangstelling hebben om de uitbreiding van het bestaande HT-warmtenet op te pakken. Hierin zijn we afhankelijk zijn van de huidige aanbieder Eneco.
1.5	<u>Na onderhandeling hebben we wel overeenstemming over het aanbod, maar in de praktijk blijkt er mogelijk toch niet voldoende draagvlak onder de bewoners.</u> Na onderhandeling is er geen aansluitplicht voor bewoners, het kan zijn dat er -ondanks dat we tot een goed aanbod zijn gekomen met deze publieke waarden- toch niet voldoende draagvlak is voor het aanbod. Mogelijk zullen aanvullende randvoorwaarden nodig zijn.

Financiën

De Transitievisie Warmte deel I gaat over onze visie en strategie in de transitie naar een aardgasvrije stad en geeft de kaders en uitgangspunten om in deel II te komen tot een volgorde van wijken. Het eerste deel heeft nog geen concrete financiële consequenties. De doorwerking in communicatie naar bewoners en bedrijven zal vanuit het bestaande programma energietransitie worden bekostigd. Ook de proceskosten voor uitbreiding warmtenetten o.a. in Overvecht-Noord zijn gedekt vanuit het huidige programma Energietransitie.

Bij behandeling van deel II komt naast de aanpak en organisatie ook de bekostiging in beeld van hoe we in de volgende buurten een Wijkuitvoeringsplan gaan maken. Extra Rijksmiddelen zijn randvoorwaardelijk voor de daadwerkelijke uitvoering van deze plannen. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe dit geregeld gaat worden.

Vervolg

Met het vaststellen van de Transitievisie Warmte deel I, werken we aan een voorstel voor buurten waar we aan de slag gaan met de gebiedsgerichte aanpak. In het proces beoordelen we alle buurten van Utrecht op de beschreven criteria. De criteria zijn niet zwart-wit: we kunnen (en zullen) er geen rekensom van maken; per buurt maken we een inschatting. We onderbouwen zoveel mogelijk met cijfers. Met de scores van de buurten, maken we een onderlinge vergelijking en komen we tot een onderbouwde afweging in welke buurten het meest logisch is om met de gebiedsgerichte aanpak te beginnen. Deze onderbouwing wordt in de Transitievisie Warmte deel II nog in 2021 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Bij initiatieven uit de maatschappij, bijvoorbeeld buurtinitiatieven, en wanneer huidige en nieuwe warmteaanbieders kansen zien in Utrecht voor een duurzame warmteoplossing met initiatieven komen, gaan we gesprekken voeren en projecten starten naar de mogelijkheden voor realisatie. De uitgangspunten voor deze gesprekken zijn de WAT-kaarten en onze publieke waarden. In Overvecht-Noord gaan we met Eneco de uitbreiding van het bestaande net verkennen.

Participatie

De participatie voor de Transitievisie Warmte is in 2019 gestart. We organiseerden eigen bijeenkomsten en gesprekken, en sloten daarnaast aan bij bestaande bijeenkomsten, bijvoorbeeld van Jouw Huis Slimmer en het Stadsakkoord. Aan het participatietraject namen zowel zakelijke belanghebbenden als bewoners(groepen) deel. In 2019 en begin 2020 ging de participatie vooral over de eerste fase van het proces: het analyseren. Dit is medio 2020 afgerond met een datarapport en een eerste versie van het participatierapport. In het tweede deel van de participatie (najaar 2020) ging het vooral over het toetsen van de WAT-kaarten. Hiervoor hebben we alle deelnemers van eerdere bijeenkomsten uitgenodigd. De resultaten hiervan zijn toegevoegd aan het participatierapport. Dit wordt gelijktijdig met de Transitievisie Warmte deel I gepubliceerd.

We hebben verschillende participatiemiddelen gebruikt: online peilingen, gesprekken in kleine groepen en grotere bijeenkomsten (zowel fysiek als online). De meeste bijeenkomsten waren bedoeld om te *raadplegen*; we namen deelnemers mee in onze analyses en resultaten. Daarnaast organiseerden we ook een aantal participatiemomenten om ons te laten *adviseren*, bijvoorbeeld over welke criteria belangrijk zijn in de keuze van buurten. Hieronder volgt een opsomming van alle participatiebijeenkomsten, wie erbij waren en wat het participatieniveau was.

Het participatieproces heeft ons veel inzichten gegeven. Al tijdens het proces van analyseren van de data hebben we dingen aangepast of bijvoorbeeld beter uitgelegd. Het is duidelijk gebleken dat mensen zich zorgen maken over de kosten en het gedoe dat de overstap naar een andere manier van verwarmen oplevert. Deze input heeft een plek gekregen in de criteria waarmee we voorstellen af te wegen.

Wanneer	Wat	Wie	Hoeveel	Participatieniveau
2019 en 2020	Jouw Huis Slimmer bijeenkomsten	Bewoners	1.470	Informereren
2019 en 2020	Ondersteunen bedrijven	Bedrijven	380	Informereren en ondersteunen
Voorjaar 2019	Peiling Aardgasvrij Wonen	Bewoners	1.788	Informereren en raadplegen
24 mei 2019	Werksessie tijdens Stadsakkoord bijeenkomst	Ketenpartners	13	Raadplegen en adviseren
24 juni 2019	Sessie met studenten	Studenten van Universiteit Utrecht	39	Raadplegen en adviseren
29 november 2019	Meedenksessie	Bewoners, vastgoedeigenaren, warmtebedrijven en netbeheerder	26	Raadplegen en adviseren
Najaar 2019 – voorjaar 2020	Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)	Bewoners	617	Raadplegen en adviseren
Februari 2020	Meedenksessie Lunetten	Bewoners, vastgoedeigenaren, warmtebedrijf en netbeheerder	14	Raadplegen en adviseren
Maart 2020	Expertsessie	Data experts, warmtebedrijf en netbeheerder	9	Raadplegen en adviseren
21 september 2020	Gesprek	Woningcorporaties	5	Raadplegen
28 september 2020	Gesprek	Eneco	2	Raadplegen
26 oktober 2020	Online bijeenkomst	(Leden van) bewonersinitiatieven en Energie-U	30 (35 genodigden)	Raadplegen
29 oktober 2020	Werksessie tijdens bijeenkomst Stadsakkoord	Ketenpartners	35	Raadplegen
29 oktober 2020	Onlinebijeenkomst	Deelnemers PWE	10 (20 genodigden)	Raadplegen
2 november 2020	Online bijeenkomst	Geïnteresseerde bewoners	35 (90 genodigden)	Raadplegen
5 november 2020	Gesprek	Stedin	2	Raadplegen
23 november	Online bijeenkomst	Geïnteresseerde bewoners	45 (140 genodigden)	Raadplegen
Najaar 2020 – voorjaar 2021	Expeditie Warmte	Bewonersinitiatieven en marktpartijen	Ongeveer 35 mensen, in 5 teams	Co-creëren

Communicatie

Belangrijkste producten:

- Transitievisie Warmte deel I
- Persbericht
- Update Q&A's + woordvoeringslijn
- Update utrecht.nl/aardgasvrij incl. verwijzing naar:
 - Interactieve kaart met postcodecheck (gekoppeld aan warmteoplossing per buurt / handelingsperspectief via Jouw Huis Slimmer: o.a. isolatiecheck MijnHuis, elektrisch koken)
 - Aanmelden nieuwsbrief Energie
- Webpagina op omgevingsvisie.utrecht.nl / thema Energie, met o.a.:
 - TVW deel I
 - Publieksvriendelijke samenvatting Transitievisie Warmte deel I
 - Uitleg-animatie
 - Podcast Energie030 - Aflevering 1
- Mailing betrokkenen participatie + bewonersgroepen
- Nieuwsbericht Jouw Huis Slimmer
- Bericht tbv nieuwsbrieven Energie, wijkbureaus, stadsakkoord, Energie-U, partners, intermediairs
- Social Media advertenties o.b.v. animatie / kaart en podcast

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Transitievisie Warmte deel I

Bijlagen informatief

- Participatierapport